

“Samen ons voedsel en onze omgeving vernatuurzamen”

Zonder natuur geen voedsel

Goede voeding en leefomgeving zijn pijlers van ons bestaan. In onze gemeente streven wij naar een toekomst waarin bewoners bewust bezig zijn met deze pijlers, gericht op minder CO₂ uitstoot, mindere energieverbruik, meer biodiversiteit en een gezonde bodem. Lokale voedselproductie in een aantrekkelijk landschap met betrokkenheid van de inwoners, landbouw-met-toekomst en gemakkelijk bereikbare verkooppunten voor lokaal geproduceerd voedsel.

Aan het terugdringen van het klimaatprobleem draagt het lokaal produceren en consumeren van natuurinclusief geproduceerd voedsel indirect bij (zeker op langere termijn), maar ook direct. Wat lokaal wordt geproduceerd hoeft niet te worden aangevoerd van verre. Dat scheelt ‘voedselkilometers’. Natuurinclusieve productieⁱ zorgt voor verminderde aanvoer van grondstoffen van elders, dus minder transport. En vergt minder energie-vragende input zoals kunstmest en pesticiden. Daar komt bij dat een goede bodemkwaliteit nodig is om CO₂ vast te leggenⁱⁱ, om water te bergen en voor een grote biodiversiteit. Biodiversiteit zorgt voor veerkracht van de ecosystemen waarvan leven afhankelijk is en is dus noodzakelijk om op den duur voedselproductie mogelijk te houden. Illustratief is dat een derde van ons voedsel afhankelijk is van bestuiving door insecten.

Bij lokale verkoop kan de nadruk meer liggen op niet-bewerkte en niet-verpakte producten, die ook gezonder zijn. Goed voedsel voorkomt gezondheidsproblemen.

Het gaat niet alleen om beroepslandbouw, maar ook om activiteiten die burgers gezamenlijk kunnen ondernemen (denk aan bijv. moestuinen en voedselbossen), eventueel ondersteund door agrariërs. En ook de boeren hoeven het niet alleen te doen, zij kunnen hulp krijgen van burgers (boerderijwerkgroepen). Ongeacht achtergrond of inkomen kan iedereen meedoen. Dat bevordert het ‘samen doen’, de betrokkenheid met elkaar.

Door de klimaatcrisis en de biodiversiteitscrisis is een meer ‘broeikasgasarme’ en meer ‘natuurvriendelijke’ leefstijl noodzakelijk. Tijd en geld meer lokaal besteden, investeren in de eigen leefomgeving, landbouw met toekomst: dat alles draagt bij aan een kleinere CO₂ voetafdruk. De inbedding van deze activiteiten in de dorpen komt de geborgenheid en de veerkracht van de samenleving ten goede. Een wenkend perspectief!

We beginnen niet op nul, er gebeurt op verschillende ‘fronten’ al veel. Ons streven is dit proces te versnellen. Wij formuleren daarvoor een aantal voorstellen, waarin de gemeente meestal een voorwaardenscheppende rol heeft.

Onze voorstellen:

1) *Investeren.*

De beweging naar lokale, natuurinclusieve landbouw (zoals kringlooplandbouw en biologische landbouw) stimuleren door de investeringszekerheden voor agrariërs te vergroten. Denk aan het bevorderen van langjarige pachtcontracten met randvoorwaarden die in lijn zijn met de pachtprijs, het versnellen van procedures en het financieren van aanloopkosten. Daarnaast het uitwisselen van kennis en het opbouwen en onderhouden van relaties bevorderen.

2) *Afzetmogelijkheden*

De afzetmogelijkheden voor lokale producten vergroten door bereikbare verkooppunten in de dorpen te bevorderen, zowel in bestaande winkels als nieuwe locaties. Ook automatiëken behoren hier tot de mogelijkheden.

Voorts bevorderen dat voor lokale producten reclame wordt gemaakt in combinatie met voorlichting waarom het van belang is om lokaal geproduceerde producten te kopen. Mond op mond reclame helpt hier ook goed bij

3) *Bewonersinitiatieven*

Bewonersinitiatieven voor zowel voedselbossen, pluktuinen en moestuinen als flora-verrijking van de ruimte te stimulerenⁱⁱⁱ en te ondersteunen. Er zijn potentiële locaties, die in eigendom zijn bij de gemeente, natuurorganisaties, kerken en andere grondeigenaren. Het gaat daarbij om de aanloopkosten en om de inschakeling van deskundige begeleiding – bijvoorbeeld van de Stichting Voedselbosbouw Nederland – voor planning (aansluiting bij de omgeving), ontwerp en uitvoering (keuze van gewassen).

4) *Coördinatie van vrijwilligers*

Een coördinerende instantie in het leven roepen (of een bestaande gebruiken; denk aan de Stichting Landschapsbeheer Gelderland) voor het werven en ondersteunen van vrijwilligers die zich willen inzetten voor activiteiten, zowel op het gebied van de natuurinclusieve landbouw als het aanleggen en onderhouden van landschapselementen zoals heggen en ruigtestroken, of het opschonen van land in de uiterwaarden na hoog water e.d.: zgn. boerderijwerkgroepen.

ⁱ <https://www.natuurinclusivelandbouwgelderland.nl/natuurinclusieve-landbouw/>

ⁱⁱ <https://www.clm.nl/uploads/pdf/830-2013-Bodemkoolstofbeheer.pdf>

ⁱⁱⁱ <https://toolbox-all4biodiversity.nl/dossier/bewustwording-en-activatie-van-burgers-dossier>